

Отже, з початку війни росії проти України не тільки держава перейшла на воєнний стан, а й застосунки увімкнули нові сповіщення та додали нові функції, що відповідають викликам сьогодення. Нові мобільні застосунки можуть стати в нагоді українцям в умовах воєнного стану, вирішують проблеми комунікації громадянина та держави, зокрема для швидкого отримання систематизованої та верифікованої інформації.

Список використаних джерел

1. Бондаренко С. Мобільні застосунки: їх види та особливості. URL: <https://highload.today/uk/mobilni-zastosunki-yih-vidi-ta-osoblivosti/> (дата звернення: 01.04.2023).
2. Типи мобільних додатків. URL: <https://training.qatestlab.com/blog/technical-articles/types-of-mobile-applications/> (дата звернення: 01.04.2023).
3. Застосунки військового стану. URL: <https://nakipelo.ua/ru/zastosunky-vijskovo-ho-stanu>
4. Проекти. Розробка та UI / UX дизайн сайтів і мобільних додатків. *Stfalcon.com*. URL: <https://stfalcon.com/uk/portfolio> (дата звернення: 06.04.2023).
5. Sparrow M. Ajax Systems Develops Warning App For Ukrainians In Just One Day. *Forbes*. URL: <https://www.forbes.com/sites/marksparrow/2022/03/02/ajax-systems-develops-warning-app-for-ukrainians-in-just-one-day/?sh=512680c25c3b> (дата звернення: 30.03.2023).
6. Танасійчук С. «Ми створили застосунок за три дні»: як придумали і запустили застосунок «Повітряна тривога». *MC.today, Media for Creators*. URL: <https://mc.today/uk/blogs/mi-stvorili-zastosunok-za-tri-dni-yak-pridumali-i-zapustili-zastosunok-povitryana-trivoga/> (дата звернення: 30.03.2023).
7. Повітряна тривога. *Stfalcon.com*. URL: https://stfalcon.com/uk/portfolio/air_alert (дата звернення: 30.03.2023).

Галашко Павла Сергіївна

(наук. керівник – канд. екон. наук Призунов О. В.)

Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ЖИТТІ ПІДПРИЄМСТВА

Вступ. Важливим етапом розвитку та успішного функціонування в сучасних умовах є цифровізація підприємства. Високотехнологічне обладнання та програмне забезпечення дають змогу оптимізувати бізнес-процеси, зменшити витрати на управління, підвищити якість продукції і послуг та залучати нових клієнтів. За допомогою цифровізації підприємства можуть збільшити свою конкурентоспроможність на ринку, швидко реагувати на зміни в попиті та пристосовуватися до нових тенденцій. Цифровізація створює умови для зниження негативного впливу підприємств на навколишнє середовище. За допомогою інформаційних технологій підприємства можуть виводити свою продукцію та послуги на міжнародний ринок, привертаючи увагу іноземних інвесторів та сприяючи розвитку експортної сфери. Отже, цифровізація підприємства є важливим кроком у підвищенні його ефективності та конкурентоспроможності. Цифровізація підприємства передбачає впровадження новітніх інформаційних технологій для оптимізації його роботи. Це включає в себе використання програмного забезпечення для автоматизації бізнес-процесів, управління взаємодією з клієнтами [1], обліку та аналізу даних про фінансові та економічні показники підприємства, а також гарантування безпеки інформаційної системи підприємства.

Аналіз останніх досліджень. Дослідженням питань інформаційного забезпечення у діяльності підприємства займалися такі українські вчені: Л. О. Шаталова і О. Ю. Логвінова досліджували питання інформаційного забезпечення у діяльності підприємств; Н. Г. Власенко і М. І. Лендель займалися дослідженням питань інформаційного забезпечення управління під-

приємством; В. М. Барановський досліджував питання інформаційного забезпечення управління фінансовою діяльністю підприємств.

Метою роботи є визначення ролі інформаційного забезпечення у діяльності підприємства.

Викладення основного матеріалу. Одним із ключових складників цифровізації підприємства є його інформаційне забезпечення (рис. 1). Це означає, що для успішного впровадження цифрових технологій, аналітичної обробки даних, побудови електронної комунікації, впровадження електронного документообігу [2], гарантування інформаційної безпеки і запровадження цифрової культури [3] необхідно мати якісне, надійне та безпечне інформаційне середовище, яке забезпечує якість інформаційних процесів та надійність обміну даними всередині підприємства та із зовнішніми контрагентами.

Рисунок 1 – Інформаційне забезпечення як один із ключових складників цифровізації

Потреба у розробці якісного інформаційного забезпечення в роботі підприємств зростає протягом тривалого часу, підприємства усвідомлюють значення інноваційних процесів для гармонійного технологічного розвитку, що гарантуватиме високу ефективність і на рівні підприємств, і на рівні економіки України. Отже, цифровізація підприємства тісно пов'язана з його інформаційним забезпеченням, яке є фундаментом для впровадження новітніх технологій та забезпечення ефективної роботи підприємства [4].

Роль інформаційного забезпечення полягає у забезпеченні підприємства необхідною інформацією для прийняття обґрунтованих та ефективних рішень. Це охоплює багато аспектів діяльності підприємства, як-от стратегічне планування, маркетинг, фінанси, управління персоналом та операційна діяльність.

Інформаційне забезпечення допомагає підприємству:

1. Отримувати інформацію про своїх клієнтів, що дає змогу більш ефективно розробляти та просувати продукти і послуги.

2. Здійснювати моніторинг ринку, що допомагає підприємству адаптуватися до змін у бізнес-середовищі та залишатися конкурентноздатним.

3. Планувати та управляти фінансами, зокрема вести облік фінансових операцій, складати бюджет та прогнозувати фінансові показники.

4. Підтримувати ефективне управління персоналом, зокрема управління трудовими ресурсами, заробітною платою, навчанням та розвитком.

5. Забезпечувати ефективну операційну діяльність, зокрема збір, обробку та аналіз даних, автоматизацію бізнес-процесів та зменшення кількості ручної роботи.

Завданням інформаційного забезпечення в підприємстві є вибір та визначення джерел інформації, задоволення потреб керівництва в інформації, коректна інтерпретація та систематизація отриманих даних, перевірка достовірності та повноти даних, повторне використання отриманої інформації, надання інформації у зручному та доступному форматі і постійне оновлення інформації [5].

Сьогодні багато компаній уже не керують своїми даними та інформацією вручну за допомогою реєстрів і паперових форматів. Завдяки впровадженню інформаційних систем компанії можуть використовувати складні та всебічні бази даних, які можуть містити всі можливі

фрагменти даних про компанію. Інформаційні системи зберігають, оновлюють і навіть аналізують інформацію, яку компанія може використовувати для знаходження рішень щодо поточних чи майбутніх проблем. До того ж ці системи можуть інтегрувати дані з різних джерел, як внутрішніх, так і зовнішніх компанії, що дає змогу компанії бути в курсі внутрішньої діяльності та зовнішніх можливостей і загроз. Успішність компанії у довгостроковій перспективі залежить від адекватності її стратегічних планів. Керівництво організації використовує інформаційні системи для формулювання стратегічних планів і прийняття рішень для довготривалої та процвітаючої діяльності компанії. Бізнес використовує інформаційні системи для оцінки інформації з усіх джерел, включно з зовнішніми джерелами, як-от Reuters чи Bloomberg, які надають інформацію про загальну економіку. Цей аналіз порівняння з трендами ринку допомагає організаціям аналізувати адекватність та якість їх стратегічних рішень. Інформаційні системи допомагають підприємствам розробляти більшу кількість додаткових систем, які додають вартості в компанії. Підприємство може інтегрувати інформаційні системи з виробничим циклом, щоб забезпечити, що продукція, яку воно виробляє, відповідає вимогам різних стандартів управління якістю. Впровадження інформаційних систем спрощує бізнес-процеси та виключає непотрібні дії. Інформаційні системи додають контролю до процесів, пов'язаних із працівниками.

До того ж інформаційні системи усувають повторювані завдання та підвищують точність, даючи змогу працівникам зосередитися на більш високорівневих функціях. Інформаційні системи також можуть призвести до кращого планування та впровадження проєктів через ефективний моніторинг і порівняння зі встановленими критеріями [6].

Одним з аспектів розвитку інформаційного забезпечення в діяльності підприємства може бути впровадження інструментів штучного інтелекту для автоматизації бізнес-процесів та підвищення ефективності прийняття рішень. Застосування штучного інтелекту може допомогти підприємствам знизити витрати на операційні процеси, підвищити якість продукції та послуг, а також забезпечити конкурентну перевагу на ринку.

Наприклад, використання систем аналізу даних із використанням машинного навчання дає змогу підприємствам збирати, обробляти й аналізувати великі обсяги даних, що допомагає приймати обґрунтовані рішення та виявляти складні залежності між факторами. Також можливими є варіанти використання віртуальних асистентів для забезпечення ефективної комунікації з клієнтами, а також систем автоматичного контролю якості продукції та прогнозування її показників.

Загалом упровадження інструментів штучного інтелекту може значно покращити діяльність підприємств, забезпечуючи їм важливу конкурентну перевагу на ринку та забезпечуючи зростання їх прибутковості. Проте важливо забезпечити належний рівень кваліфікації працівників та вчасне оновлення інфраструктури підприємства для ефективного впровадження новітніх технологій.

Висновки. Інформаційне забезпечення є важливим складником управління підприємством, яке допомагає забезпечити компанію необхідною інформацією для прийняття рішень, забезпечує оптимальне використання ресурсів і дає змогу розвивати більше систем із доданою вартістю. До того ж у процесі дослідження окреслено один з можливих напрямів подальшого розвитку інформаційних систем та інформаційного забезпечення в житті підприємств, а саме подальше впровадження систем штучного інтелекту для подальшого розвитку управління інформаційними процесами на підприємстві й покращення прийняття рішень.

Список використаних джерел

1. Стасишена І. В., Лукаш Г. П. Ролі, функції та можливості використання чат-ботів у роботі з клієнтами. Прикладні аспекти сучасних міждисциплінарних досліджень, 2021. С. 41–44.
2. Прігунов О. В. Використання електронного цифрового підпису в електронному документообігу. *Інформація та соціум*: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса. 2021. С. 88–89.
3. Лукаш Г. П. Слово у кіберпросторі інформаційної культури. *Інформація та соціум*: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса. 2021. С. 62–64.

4. Диба М. І. Діджиталізація економіки: світовий досвід та можливості розвитку в Україні / М. І. Диба, Ю. О. Гернего. *Фінанси України*. 2018. № 7. С. 50–63.

5. Гребешков О. В. Інформаційне забезпечення діяльності підприємства: інформаційні джерела та джерела їх задоволення. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2009. № 6. Т. 3. С. 205–208.

6. The Three Fundamental Roles of Information Systems in Busines. *Chron*. URL: <https://smallbusiness.chron.com/three-fundamental-roles-information-systems-business-23681.html> (дата звернення: 10.04.2023).

Глебов Артем Васильович
(*наук. керівник – д-р філол. наук, професор Шкіцька І. Ю.*)
Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль

МОРАЛЬНІ ДИЛЕМИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ЕТИЦІ ФАХІВЦІВ З АРХІВНОЇ, БІБЛІОТЕЧНОЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ СПРАВИ

Працівники архівів, бібліотек та фахівці з інформаційної діяльності виконують роботу, пов'язану зі збереженням і поширенням інформації, відповідають за управління та надання доступу до широкого спектру інформаційних ресурсів, включно з книгами, рукописами, архівами, електронними записами та цифровими носіями. Для того, щоб виконувати свої обов'язки професійно, ці фахівці повинні дотримуватися етичних норм, що визначають їхню поведінку [4].

Метою нашої розвідки є окреслення проблем морального характеру, що виникають у роботі працівників бібліотечної, архівної та інформаційної сфер.

Необхідність дотримання правил професійної етики для архівістів, бібліотекарів і спеціалістів з інформаційної діяльності зумовлена декількома факторами. По-перше, прагненням дбати про довіру користувачів інформаційних ресурсів. Ці фахівці мають доступ до конфіденційної інформації та інформації особистого характеру, тому повинні захищати приватне життя людей та дані організації. Дотримання етичних стандартів допомагає побудувати стійкі відносини між працівниками та користувачами [2].

По-друге, етичні стандарти сприяють прозорості та підзвітності в управлінні інформаційними ресурсами. Працівники архіву, бібліотекарі та інформаційні фахівці несуть відповідальність за прийняття рішень щодо придбання, збереження і розповсюдження інформаційних ресурсів. Ці рішення можуть мати значні наслідки для окремих осіб і суспільства загалом [5].

По-третє, дотримання моральних норм допомагає здійснювати управління інформаційними ресурсами у спосіб, що уможлиблює соціальну справедливість і рівність, адже фахівці відповідають за надання доступу до інформаційних ресурсів усім членам суспільства, незалежно від їхнього соціального чи економічного статусу.

У своїй роботі працівники архіву, бібліотекарі та інформаційні фахівці часто зустрічаються з проблемами морально-етичного характеру, що можуть виникати через суперечливі зобов'язання, з одного боку, захищати приватне життя людей та організацій, а з іншого, – надавати доступ до інформації [1]. Прикладами таких дилем можуть поставати такі:

1. Конфлікт між конфіденційністю інформації і доступом до неї. Працівники архіву та бібліотекарі несуть відповідальність за захист приватності осіб і організацій, чії документи вони зберігають, але, з іншого боку, вони також зобов'язані надавати доступ до інформації для досліджень і навчання. У випадках, коли доступ до документів може порушити приватність або конфіденційність, ці фахівці повинні зважити переваги доступу та потенційну шкоду для окремих осіб або організацій.